

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ "НАЦІОНАЛЬНЕ КАРТОГРАФУВАННЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ"

30 вересня – 1 жовтня 2010 р. у Києві відбулась IV Всеукраїнська науково-практична конференція "Національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку". Організаторами конференції, яка проводиться кожні два роки, виступили Державна служба геодезії, картографії та кадастру, Інститут географії НАН України та Українська картографічна асоціація. У її роботі взяли участь 72 науковці та виробничники з України, Білорусі, Росії, Казахстану та Угорщини, серед яких було 2 академіки НАН України, 10 докторів і 18 кандидатів наук (див. таблицю).

Представництво країн-учасниць конференції

Країна (регіон)	Наукові установи	Освітні заклади	Органи влади, інші державні інституції	Виробничі підприємства	Інші	З них: академіки, доктори наук, кандидати наук	Усього
Україна у т. ч.:	16	15	16	14	2	22	63
Київ	14	6	12	12	1	15	45
Харків	-	2	-	-	1	-	3
Донецьк	-	1	-	-	-	1	1
Львів	-	2	-	1	-	2	3
Дніпропетровськ	-	3	-	-	-	2	3
Хмельницький	-	-	1	-	-	-	1
Кіровоград	-	1	-	-	-	1	1
Полтава	-	-	1	-	-	-	1
Суми	-	-	1	-	-	-	1
Вінниця	-	-	-	1	-	1	1
Росія	2	5	1	1	-	6	9
Білорусь	-	-	-	1	-	-	1
Казахстан	-	1	-	-	-	1	1
Угорщина	-	-	-	-	1	1	1
Разом	18	21	17	16	3	30	75

До програми конференції було включено 63 доповіді, які увійшли до збірника наукових праць. Статті у збірнику згруповано за такими тематичними рубриками:

1. Загальні питання картографії (4 статті)
2. Дистанційне зондування Землі (6 статей)
3. Топографічне та спеціальне картографування (4 статті)
4. Тематичне картографування (23 статті)
5. Географічні інформаційні системи (18 статей)
6. Картографічна освіта (3 статті)
7. Історія картографії (5 статей).

На засіданнях було заслухано понад 50 доповідей та повідомлень за всіма головними тематичними напрямками роботи конференції.

Виступ академіка НАН України, директора Інституту географії НАН України *Л. Г. Руденка* "Головні небезпеки у розвитку суспільства в XXI ст. і можливий відгук на них в географічній картографії" став концептуальним у подальшій роботі конференції.

З величезною увагою і зацікавленістю учасники конференції вислухали доповідь академіка НАН України, директора Наукового центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України *В. І. Лялька* "Космічний аудит парникових газів".

Чотири послідовні доповіді групи науковців Московського державного університету геодезії, картографії та кадастру, очолюваної *А. Г. Івановим*, що були присвячені методиці формування картографічної бази даних та методиці автоматизації процесів тематичного і атласного картографування, викликали неабиякий інтерес в аудиторії своєю прикладною спрямованістю.

З інших доповідачів слід відзначити *Л. М. Даценко* (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), виступ якої був присвячений стану картографічної освіти в загальноосвітніх навчальних закладах. Доповідь супроводилась добре продуманою комп'ютерною презентацією.

Не залишив байдужими слухачів виступ доктора географічних наук, директора ДНВП "Картографія" *Р. І. Сосси* "Історія картографії України: сучасний стан досліджень". Багато запитань і коментарів було після виступу *І. С. Руденко*, головного редактора ДНВП "Картографія", яка виголосила доповідь, підготовлену з *Д. В. Ісаєвим*, "Геноцид як об'єкт картографування".

Під час роботи конференції діяла невелика виставка картографічних творів видавництва України та Росії.

Після заслухання та обговорення доповідей було прийнято наступну ухвалу:

Ухвала

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції "національне картографування: стан, проблеми та перспективи розвитку"

Конференція відзначає, що виконання Державної науково-технічної програми розвитку топографо-геодезичної діяльності та національного картографування на 2003-2010 роки дало змогу досягти певних зрушень у топографо-геодезичній діяльності та національному картографуванню.

11 лютого 2010 р. було прийнято Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність". Цим законом серед інших новацій передбачено, що виконання загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт організовує і координує спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності на основі встановленого Кабінетом Міністрів України порядку загальнодержавного топографічного і тематичного картографування.

Виконання Постанови Кабінету Міністрів від 22.09.04 № 1259 "Деякі питання застосування геодезичної системи координат" забезпечило впровадження з 1 січня 2007 р. Державної геодезичної референційної системи координат УСК-2000, яка відповідає сучасним вимогам щодо впровадження єдиної високоточної координатної основи картографування території. Створено набори геопросторових даних на територію країни з роздільною здатністю масштабу 1 : 200 000 як основи для геоінформаційних систем загальнодержавного і регіонального значення, створено картографічний веб-сервер дослідної Української картографічної мережі, налагоджено серійний випуск вітчизняних цифрових фотограмметричних станцій та цифрових аеросканерів.

Конференція відзначає сталі зростання застосування геоінформаційних технологій: глобальних навігаційних супутникових систем, аерокосмічних систем високої роздільної здатності, цифрових методів оброблення зображень та геопросторової інформації, створення баз геопросторових даних та інформаційних комп'ютерних систем. Основні тенденції розвитку дистанційного зондування Землі, зокрема, можливість одержання зображень з багатосупутникових орбітальних угруповань ДЗЗ, у т. ч. радарних знімків, знімків високого розрізнення та багатозональних знімків, підвищення точності їх геоприв'язки та масштабна інтеграція ДЗЗ і ГІС-технологій дають змогу рекомендувати використання даних ДЗЗ як один з найперспективніших напрямів розвитку сучасної картографії. Необхідно забезпечити багатоаспектне використання таких даних для створення різноманітної картографічної продукції (топографічної, тематичної, навчальної тощо), а запуски Україною власних супутників ДЗЗ дадуть можливість робити це оперативно та недорого.

Однак через недостатній обсяг бюджетного фінансування та неналежний рівень координування топографо-геодезичної діяльності та національного картографування суттєво не покращено загальний стан картографічного забезпечення, зокрема:

- 70 відсотків топографічних карт і планів усіх масштабів створено понад 15 років тому, і за своєю актуальністю та інформаційним змістом вони не відповідають сучасним потребам;
- відсутня ефективна постійно діюча система геоінформаційного моніторингу місцевості та оновлення геопросторових даних;
- рівень геоінформаційних даних відстає від темпів розвитку і застосування інформаційних і телекомунікаційних технологій;
- геопросторові дані не відповідають вимогам міжнародних стандартів у сфері географічної інформації / геоматики.

Конференція відзначає сталі зростання комерційного тематичного картографування, розширення асортименту та обсягів випуску картографічної продукції для широких верств населення, навчальних картографічних творів, електронних карт та атласів, збільшення випуску карт для цілей навігації. Належний розвиток у державі отримали аеро- та морське навігаційне картографування. Значного поліпшення потребує державне тематичне картографування: геологічне, ландшафтне, екологічне, ґрунтів тощо. Конференція звертає увагу на недостатній розвиток історичного тематичного картографування.

Конференція відзначає значне збільшення робіт у сфері унормування географічних назв, у т. ч. зі створення Державного реєстру географічних назв, автоматизованої системи обліку унормованих назв географічних об'єктів України та світу.

Конференція відзначає необхідність зосередження зусиль науково-технічної громадськості на сприянні впровадженню принципово нової інфраструктури геопросторових даних, на прийнятті Закону України "Про національну інфраструктуру геопросторових даних".

Наступну, п'яту, конференцію заплановано провести наприкінці вересня – на початку жовтня 2012 року.

© О. Ю. Дегтяр, І. С. Руденко